

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 36. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, július 7.

Mi lesz?

Hogyan fog festeni a helyzet országban, mint a parlamentben még nagyobb lesz, mint most. A zártkörű mungótársaság csak úgy gyárthat alkotmányt, ha katonák és csendőrök tartják vissza a mandátumuktól megfosztott és megfosztandó képviselőket. Az ostromállapot állandósul úgy Budapesten, mint a vidéken. A helyzet mind rettenetesebbé válik a kormányra és a munkapártra nézve. És van egy másik, kiszámíthatatlan tényező is, amely egyénileg is végzetessé válhatik az abszolútizmus embereire nézve: a nagy tömegnek a mérhetetlen gyűlölete. Ilyen körülmények között minden inkább valószínűnek látszik, mint az, hogy Tisza és Lukács szeptemberre még hivatalban üljenek.

Az aljas lelkű munkapárti képviselők, akik gyomrukban hordják a szivüket és a zsetükben a jellemüket, már le is számoltak azzal, hogy a két főhőhért a pokolba küldik. Az örült és a csaló elvégezték kötelességüket, az örült és a csaló elmehetnek. És nem lennének boldogabb halandók a világon a munkapárti képviselőknél, ha az ellenzék eszméi áldozatok ellenében megbékülne. Tiszáról már hirdetik, hogy úgy sem ambicionálja az elsőki széket. Lukácsról meg, hogy valami előkelő állásra van kiszemelve a közös kormányban. Am ezuttal mungó tervez, ellenzék végez. Lukács és Tisza távozása csak egyik szükséges követelménye a helyzet normálissá változásának. A mungó rendszerrel és az általuk inaugurált helyzettel szemben áll a maga becsületes nagystíli programjával, a Károlyi Mihály gróf által oly nagy államférfiúi készséggel megállapított egységes programmal az ellenzék, amely szeptemberre remélhetőleg egy pártta olvad össze, a körülmények elemi erejének hatása alatt. De akár létre jön az egybeolvadás, akár nem, a hitvány munkapárttalé s rendszerével szemben, mint egy ember áll az ellenzék, elsősorban a maga választójogi programjával, amelynek sine qua nonja 2,400,000 választó. A munkapártnak nyomban a parlament összeülése után ilyen választói törvényt kell csinálni, természetesen Lukács és Tisza

nélkül. Már pedig ha a munkapárt ilyen választói törvényt csinál, akkor harakirit követ el. Ha a választók száma megduplázódik, soha többé egy mungó be nem kerül a parlamentbe. Ne áltassuk tehát magunkat abban a reményben, hogy a munkapárttal az ilyen demokratikus választói reform alapján lehetséges lesz a megegyezés. Ma olvassuk, hogy a minden rosszillatu hájjal megkent Lukács László megint valami új, persze kategóriás választói reformot eszelt ki és ezt akarja az ősszel a szuronyok fedezete mellett elfogadtatni az embereivel. Mi sem természetesebb, minthogy ez a reform olyan messze van a Károlyi 2,400,000 választótól, mint Makó Jeruzsálemtől. A megegyezés tehát a munkapárt és az ellenzék között teljességgel lehetetlen.

Ahhoz, hogy a megegyezés létrejöhsen, egy új rendszernek kell létesülnie. A munkapártnak fel kell oszoinia alkotó elemeire s a főbűnösöknek, a Vojnichoknak, Beőthyeknek, Jankovichoknak, Jeszenszkieknek stb. el kell venniük méltó büntetésüket, mert ez is a restitució in integrumhoz tartozik. Mindenkít, aki gagságot követett el, meg kell büntetni. A munkapártnak, mint ilyennek, meg kell szünnie, vagy választás utján, vagy a viszonyok kényserítő hatása alatt. Mert ugyan hogy képzelhető el békés parlamenti állapot akkor, ha a többségben a Vojnichok, a Beőthyek és a Nagy Sándorok fognak dominálni? Hogy fog festeni az a többség, amelynek június 4-én való ténykedését a parlamentnek meg kell bélyegeznie? Elképzeltetlen, lehetetlen állapot ez: nem jöhet más, csak a munkapárt feloszlása, új többség alakulása a Károlyi-féle program alapján. Vagy ez jön, vagy a további harc, amelynek folyamán a munkapártnak a saját szuronyaita kell dőlnie.

S mert így fest a jövő, elodázhatatlan kötelessége az ellenzéki pártoknak valamilyen formában megvalósítani gróf Károlyi Mihály ideáját. Azt mondják, lehetetlen, hogy klerikálisok, konzervatívok, radikálisok és demokraták, 67-esek és 48-asok egy pártta olvadjanak össze. Nem igaz,

nem lehetetlen. Mindenekfelett magyarok és alkotmányunkhoz ragaszkodók vagyunk. Ami június 4-ike óta történt, ledöntötte a választalakat és előítéleteket. Azóta a Károlyiak lelkes, igaz demokraták, néppárti képviselők a szekuralizáció hívei lettek. Azóta csodás változásokon mentek keresztül a politikai és társadalmi nézetek. Nagy idők nagy változásokat hoznak létre. Szent a hitünk, hogy ez az egyesülés igenis lehetséges! Nagyszerű példáját nyújtotta a lelkében végbement átalakulásoknak Justh Gyula, aki leteszi a titkos tanácsosi méltóságot, mert nem akarja, hogy az ő személyében gyalázzák meg rendőrlégények öklei a királyi méltóságot. Ha az ilyen tettet a közvélemény nemcsak deréknek és dicsőnek, de logikusnak és hasznosnak ismeri el, akkor mi nagy időkét élünk, akkor nekünk nagy embereink vannak.

Olympia.

Magyar fiuk Stokholmban.

Stockholmban megkezdődtek a nemzetközi tornaversenyek s ezen természetesen a magyar fiuk is részt vesznek, hogy ország-világnak bemutatassák, mennyit haladt előre a félreismet, vagy egyáltalában ismeretlen magyar nemzet a testgyakorlás területénkellet üdítő s erősítő ismereteiben.

Az egész ország feszült figyelemmel tekinti az északi világ eme szimpatikus városa felé, vajjon mikor repül fel a győzelmet jelző árbocra a háromszínű magyar lobogó, mely a legjobb kifejezője önálló államiségünknek s függetlenségünknek.

Bizonyos, hogy ezer meg ezer külön diplomáciai képviselet nem tudná oly gyorsan megváltoztatni azokat a tévhiteket, melyeket rólunk a külföld táplál, épen az előző századok hibás s könnyelmű gazdálkodása folytán, mint egyetlen magyar megnyert világbajnokság, mert a stadionban felrepülő magyar trikolor megmutatná, hogy Magyarország nem Ausztria s hogy a magyar nemzet nem az osztrák monarchia egyik tartomá-

nya, hanem attól külön álló, független s önálló nemzet.

De vajjon a magyarok istene megsegít-e bennünket, hogy a háromszínű lobogót módjában lesz a nemzetközi bizottságnak felvonatni a diadalt jelentő árbocokra?! Vajjon nem csalódunk reményeinkben, mint a hogy már sokszor volt alkalmunk csalódnunk?! Talán a sors úgy rendezte, hogy egyetlen egyszer sem perdül fel az a szent, az az imádott zászló, melynek vörös színtjét az érte oly sokszor s annyi pirosuló vér festette bőrra. Talán nem is lesz módunkban önálló államiségünkkel ilyen szemléltető módon igazolnunk?!
Vagy talán mégis! Talán többször is. Hiszen a magyar fiuk tudása mellé meg az a törekvés is járul, hogy megmutassa a külföldnek, hogy meg nem halt ki a hadverő Árpád ivadékaiból az ősi virtus, melylyel oly sokszor rémitették meg a világot s amelylyel örökre feledhetlenné tudták tenni a magyar nevet.

Bizonyosak vagyunk, hogy ha a mi lelkes fiatalságunk törekvésén s akaratán fog mulni, úgy nem egyszer lesz alkalma a stadionbeli zászlónak magasra röpiteni a lobogót, hogy ország-világnak hirdesse a magyar név és csakis a magyar név dicsőségét.

S ha úgy kerülne, hogy még sem érnék el eredményt Stokholmban, ha a balszerenese elvinné a győzelmeket villogó fegyvereinktől, akkor sem szabad elcsüggednünk. Fokozott munkássággal kell törekednünk, hogy a következő nemzetközi tornára megerősödjünk, hogy ha most nem, akkor legalább négy esztendő múlva mutassuk meg a külföldnek, kik vagyunk, mit tudunk s mennyit érünk a nemzetközi világ kereskedelmi serpenyőjén.

Hisszük s bizakodunk azonban, hogy miként a multban, úgy most is nemcsak személyes jelenlétükkel s képviseltetésünkkel mutatjuk meg, hogy

El magyar, All Buda még!...

hanem kivított győzelmeinkkel is igazoljuk, hogy a magyar nemzet egy szebb jövőndő, boldogabb kor eljövételére megérett s méltó.

A magyarok istene kísérje segítő karjával a magyar tornászokat, hogy minél több győzelemmel térhessenek vissza e hazába.

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Piac-utca sarkon** levő **Butorcsarnokban** szerezhetők be.

Legjobbak a **„Johnston” aratógépek** **Ráhrer Sándornál, Debreczen, Piac-u. 43.** (a Dreher mellett.)

(mert ezekből Debreczenben és környékén 150 darabnál több van már használatban) **Elsőrendű fehér manilla zsineg.**

Az uzsora terjedése

A hitelmegvonások és az azokkal kapcsolatos súlyos pénzügyi viszonyok már is megteremtették szomorú következményeiket. Rohamosan terjed a vidéken az uzsora. A vidéki pénzintézetek, ezek a sokszor érdemtelennél és ok nélkül meghurcolt hitelközvetítő intézetek, kénytelenek a helyzet hatása alatt a lehető legszűkebb keretek közé szorítani munkásságukat. A legtöbbje tartja a régi hiteleket, de újakat nem engedélyezhet. Amde a hitelélet nem szünetelhet, folytonosságát kénytelen fenntartani, mert egyébként megállásra lenne kényszerítve az egész gazdasági tevékenység. De már azért sem szünetelhet, mert a pénzintézetek visszafizetésekre kényszerítve a fővárosi nagybankok által, maguk is kénytelenek a visszafizetések következménye, hogy a tőkék felett nem rendelkező gazda, iparos, vagy kereskedő kénytelen — kötelezettségeinek eleget teendő — ott venni hitelt, ahol az rendelkezésre áll. Mivel pedig pénzintézet nem ad, folyamodik ahhoz, akinél megveszeli az elhelyezésre alkalmas pénzt.

Kapcsolatban az imént leírt körülményekkel, nap-nap után azt tapasztalják a vidéki pénzintézetek, hogy a betétek megfogynak és keresve hova fordításuk helyét és alkalmát, — megállapították, hogy a kivett betéteknek csak egy része az, amely visszafizetésekre fordíthatik, egy másik jelentékenyebb része azoknak a hiteleknek a kielégítésében keres elhelyezést, amelyek a pénzintézetek által nem elégittek ki. A betevők számottevő része kiszedi betéteit a biztos helyen gyűmölcsöző, de csak legfőbb 4—5 százalékos kamatot fizető pénzintézettől és megkezdte tőkéjével a magánüzködést. Teszi ezt természetesen azért, mert az adós a takarékpénztár által megterített betéti kamatnak kétszeresét is megfizeti. Szóval: kezdődik az uzsora!

Az itt elmondottakban azt a képet rajzoltam meg nagy vonásokban, amelynek nap-nap után való megjelenéséről a vidéken számos panaszt hallunk. A vidéki pénzintézeteknek anyagi bajaihoz tehát társul szegődik az a veszedelem, hogy a betéteket elvonják és az eddig fillért fillér mellé tevő kis takarékoskodó tőkés a kiszedett betétekkel versenyt támaszt a visszszámítolási hitelétől és betététől megfosztott takarékpénztárnak, persze jó magas kamattal mellett! Vannak vidékek, ahol a kiszedett betéteket 10—12 százalékkal is kamatoztatják, kölcsönbe adva azt azoknak, akiknek maga a takarékpénztár már nem adott hitelt, legfőképpen azért, mert mint betéteket őrző intézet, kénytelen mobilitását ép a betevők érdekében is fenntartani.

A vidéki takarékpénztárak évtizedeken át azt vetették a szemükre, hogy uzsoráskodnak. Holott az ő uzsoráskodásuknak az az eredménye, hogy a vidék gazdasági élete jelentékenyen emelkedett, hogy mezőgazdaságunk óriási lépésekkel ha-

ladt előre, hogy akadtak vállalkozóink, akik csekélyke tőkéjükkel számottevő iparágakat voltak képesek művelni és hogy kereskedelmünk is fejlődött. A pénzintézeti uzsora eddig csak pozitív eredményeket termelt. Megteremtette mindenképp előt az, hogy a magyar parasztság a jólétnek olyan fokára jutott, amelyről arisztokratikus önteltséggel néz alá igen sokakra, akik ezelőtt máss orban voltak. De hogy most, amikor szinte lavinaszerűen gomolyodik lefelé a vidéki pénzintézetek megszorultsága kapcsán a magán-uzsora, hogy minő hatással lesz szépen gyarapodó közgazdaságunkra, bajos megmondani. A tények már ma is azt mutatják, hogy nagy baj szakadt reánk. Mivel hogy halomba dőlnek azok a számítások, amelyek a legtöbb ipar alapította tevékenységét és eredményességének alap fillereit. Micsoda kavarodás van annak a fejében, aki 7—8 százalékos váltóadóságra alapította vállalkozását és most kénytelen 10—12 százalékos pénzzel, amelyet jó provizórium mellett nyújtanak neki magánosok, tovább folytatni vállalkozását!

Az a veszedelem, amelyet a központi nagybankok hitelmegvonása okozott, immár egész sorozatát érleli meg a gazdasági egyedek pusztulásának. Az a pénzintézet, amely a vidékre vitte a pénzt és segített vele életre támasztani gazdasági vállalkozásukat, kénytelen munkáját megszüntetni. És amíg egyrészt felülről nem kap pénzt, odohaza elszedik tője a betéteket. Persze a fővárosi visszszámítolási intézetek, amelyek eddig a vidéki intézetek bonyolításának megítélésében számbavették azok betéteit is, most amikor neszt vesznek, hogy a vidéken terjedő uzsora az összehalmozott betétekből táplálkozik és azokat vonja el a hitelközvetítésre predesztinált intézetektől, még szűkebb körre szorítják hitellezéseiket és megtörtént nem egy esetben, hogy olyan vidéki intézet, amely az Osztrák-Magyar banktól 200,000 koronás visszszámítolási hitelt is kap, a fővárosi intézetek egykétől-másikától alapos hitelredukció iránt kapott felszólítást, okulva vetné rá azt, hogy sokat veszített betéteiből. Pedig a kiszedett betéteket azok kapták, akik épp a fővárosi intézetek hitelmegszorításai folytán hitelük kielégítése nélkül voltak kénytelenek a vidéki intézetből eltávozni.

A hitelt psztító kinövései közt újabb tényező: a terjedő uzsora. — Egyelőre lappangó formában. De majd a termés beszállításának idején nyilvánvalóvá lesz, hogy miféle pusztításokat végzett az az eljárás, amely válogatás nélkül, gyakorta a legkíméletlenebbül törte össze azokat a láncszemeket, amelyeken át a hitelélet fentartó eleme jut egyik helyről a másikra. Megakadt ipari vállalatok, téltenségre kárhozottat kisvállalkozók máris sratják gazdasági munkájukat. De az őszre majd hallhatjuk a kisgazdák panaszát is és

nyilvánvalóvá lesz, hogy azok a kíméletlenségek, amelyek a hitelmegvonások formájában jutottak osztályrészül a vidéki pénzintézeteknek, — megteremtették lefanyarabb gyümölcsüket: gazdasági egyedek elpusztítását és az uzsora terjedését.

Apponyi a főrendiház ellen.

Irta: dr. Kalmár Antal.

Tisza és Lukács félrevonultak s távoli odujukból nézik, hogy hogy ég az ország. Majd kiégeti magát, gondolkodik magukat s őszre már a tűznek majd csak a hamuja marad meg. A matéria azonban nem egészen abból van, hogy kiégye magát s bármennyire is spekulál a Lukács—Tisza konzorcium arra, hogy az alkotmányon ütött rettentő seb őszig beheged: a lángban álló ország az el-lenkezőjét bizonyítja.

Az a gaz önkény, hogy a magyar nép megkérdése nélkül a magyar nép bérére oda rakjunk a császár lábai elé negyvenezerrel több ujoncot és évi három-negyyszáz millióval több új katonai kiadást; ez a házszabályok felrugásával meghozott gazdaságos önkény hihetetlenül fel tudta kavarni a magyar népek különbözően elég higgadt temperamentumát. Csodálattal szemléljük Apponyi Albert grófnak azt az agitatori apostoloskodását, hogy a tollával és szavával felrázza nemzetét s Szegeden huszezer, Szabadkán harmincezer embert tud mozgósítani egy-egy népgyűlésre, amik már igazán az angol mitegek mértékére és súlyára emelik fel a magyar népgyűlések színvonalát.

Az az istentelen bécsi politika, amely a dualisztikus alkotmány ellenére Magyarországból Gesammtmonarchiát akar csinálni, amelyet csak örökös magyar pénz- és véráldozattal lehet fenntartani s ha másképp nem megy: a magyar alkotmányon kell keresztülgázolni: ez a politika még egy Apponyi Albertet is olyan politikai radikálizmusba kerget bele, amely a mai főrendiházat tökéletesen áttormálándónak hirdeti. A szegedi és szabadkai népgyűléseken hangzott el Apponyinak az a nagysúlyú kijelentése, hogy a főrendiház, a magyar alkotmányosság az a nagy közjogi szerve a mai összetételében nem életképes, mert a megtámadott magyar alkotmány megvédelmezésére nincsen ereje s még azt a nagy államjogi hivatását sem tölti be, amely a szélsőségek kiegyenlítésére ellensúlyozó szerv gyanánt ál-

litja oda a magyar alkotmány garanciái közé. Mert kell-e nagyobb szélsőség, mikor egy nyilvánosan pénzen vett párt, párturalmi célokból, a magyar alkotmány integrans részét alkotó házszabályok hihetetlen elgázolásával törvényt fabrikál az osztrák császár és Ausztria részére? — Kell-e nagyobb szélsőség annál, mikor a legutolsó bakter is tudja Magyarországon, hogy a magyar parlamenti többség a legnagyobb választási gázság jegyében született meg s az így megalakult többség garázdálkodása 1867 óta nem ismert terheket rakott a magyar nép vállaira?

Nos és egy ilyen mesterséges korrupt eszközzel megteremtett pártnak törvénytelen parlamenti többsége nem szélsőség? A republikánizmus is szélsőség, de tagadhatja-e azt a főrendiház, hogy a Tisza—Lukács megvesztség nem szélsőség-e szintén? Ha pedig ez politikai szélsőség: akkor miért van a főrendiház az ő mérséklő közjogi hivatottságával?

Mit akar a főrendiház mérsékelni, ha még egy ilyen istentelenségbe ment párturalmi szélsőséget se akar mérsékelni? Avagy a főrendiház mérséklő hivatásával csak a nemzet ellen akar fungálni, de a császár és Ausztria ellen már nem? No ha nem, akkor nem tölti be se történelmi, se nemzeti, se államjogi hivatását, akkor Apponyi Albert gróf szerint mai formájában pusztuljon el s jöjjön helyébe a már Kossuth Lajos által javasolt demokratikus alapon választott főrendiház.

Mormon főpap Nagyváradon.

Érdekes vendége volt tegnap Nagyváradnak: egy exotikus külsejű, olajbarna férfi, akinek magas, szikár alakját különös, de elegáns cloem borította. Egy nagyváradi újságírónak feltűnt az idegen, megtudta, hogy Morris Hamilton amerikai mormon-főpap.

Az újságíró érdekes beszélgetést folytatott a mormon-főpappal, a ki örömmel mondta el multjának intimitásait.

— En az amerikai Ohjó állambeli latterday saints, vagyis a mormonvallásfelekezet tizenkét főpapjának egyike vagyok — mondta németül — és én intézem ennek a ma már hatalmas szektának az ügyeit.

— És miért tartózkodik jelenleg Magyarországon? — kérdezte tudósítónk.

— Budapestről jöttem Nagyváradra. A fővárosban felolvasásokat tartottam a mormon szektáról és annak terjedéséről az Egyesült-Államokban.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használati valódi áldás gyomorajásoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden

Igmandi keserűvíz

gyógyaszerárban és jobb fuuszertelenben.

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Felolvasásom tendenciája az volt, hogy a kivándorlókat, különösen pedig a kivándorlók intelligens elemeit megnyerjem a szektának, mert jelenleg kevés a pap és az intelligens embert rövid idő alatt lelkészre képezzük.

— Hát Nagyváradra miért jött? A lelkész sápadt arcán egy mosoly rebbent át és zengő magyar nyelven folytatta beszédét.

— Hogy teljesen felfedjem ön előtt multam titkát, én Hoffmann Mór, belényesi izraelita származású vagyok. Az apám fűszeres volt Belényesen s mikor meghalt, anyámmal 1880-ban kivándoroltunk Amerikába. Én akkor pincér lettem, de sehogysem tetszett nekem a pincéri foglalkozás s ott hagytam pályámat. Iszonyú nyomorba jutottam és kénytelen voltam elmenni utcaseprőnek, majd pedig cipőtisztító lettem. Közben sokat írtam és olvastam és sok küzdés után bejutottam a magyar Sima Ferencz, volt országgyűlési képviselő clevelandi közjegyző irodájába segédnek, de ez iroda megszűnt, Sima Ferencz megszökött és ekkor a már bomlani kezdő mormon-szekttől kezdtem újraszervezni. Tervem sikerült is. Ma már millió ember vallja magát a szekta hívének s engem főpapjuknak választottak. Mäskülönben most a legközelebbi vonattal Belényesre utazom, hogy az atyám sírját felkeressem.

Egy elegáns világi mozdulatával felállott és beszállt a belényesi vicinális egyik elsőosztályú fulkéjébe.

Bukik a kormány.

Az udvari körök már hetek óta azon török a fejüket, hogy milyen megoldással vessenek véget a jelenlegi lehetetlen állapotoknak. Valamennyien megegyeznek abban, hogy a szuronyerdőre támaszkodó többségi hatalom fenn nem tartható, mert következménye a jelenleginél is veszedelmesebb parlamentári anarchia volna. A kérdés megoldása azonban természetesen nagyon nehéz, mert olyan szálak gomolygja alkotja a politikai helyzetet, a melyek a legkülönbözőbb érdekszférákból indulva ki, együttesen folynak össze a katonai kérdések medrébe.

Egy politikus, aki alaposan jártas az udvari körök intencióiban, ma a következőket jelentette ki a kormány bukásáról:

— Tagadhatatlan, hogy az udvari körök bizonyos jóleső örömmel gondolnak arra a tényre, hogy a véderő kérdése legalább is hosszú időre kiküszöböltetett az aktuális kérdések közül. Elismerik ök, hogy az a mód, ahogyan ez a kiküszöbölés történt, legalább is nem normális és azonnal arra törekcsenek, hogy az ütött sebet valahogyan behegesszék. Most csak azon török a fejüket, hogy milyen orvosszerrrel lehet a sebet gyorsan és alaposan begyógyítani.

— Abban megegyeznek az udvari körök, hogy Lukács Lászlónak távoznia kell helyéről. Az a miniszterelnök, aki az ellenzék vállain jutott a miniszterelnöki székbe s első dolga volt, hogy letörje az ellenzék küzdelmét, nem közeledhetik békés szándékkal ellenfelei felé anélkül, hogy már a kezdet kezdetén

is visszautasításban ne részesüljön. Lukácsal együtt menni kell Tiszának is.

— Ma azt a tervet szövögetik, hogy Lukács Lászlót a közös pénzügyminiszteriumba ültetik, hogy bukása ne legyen megbélyegző, a miniszterelnökséget pedig egy udvari emberre bízzák, akinek személye a politikai körök előtt teljesen indifferens.

— Azt hiszem, nem nehéz kitalálni, hogy az udvari körök gondolata legelőször is Festetics Tasziló hercedre esik, akinek neve már annyszor volt forgalomban, amikor nehézzé politikai problémák vetődtek fel.

— Az udvari körök természetesen azt szeretnék, ha a válság megoldása a munkapárttal sikerülne, a mely annyi pénzükbe és fáradságukba került, de ha belátják, hogy az nem lehetséges, nem térnek ki az új választások elől sem.

Megdrágult az utazás.

A podgyászért is külön kell fizetni.

Közöltük, hogy milyen drága lett július 1-től kezdve az utazás, hogy körülbelül 30—40 százalékkal emelték a vasuti forgalom díjait.

Most aztán kiderül, hogy ez az áremelés nem is elég a kormánynak, még a személy-podgyászt is meg fogja fizettetni a jámtor utassal.

Ime a hivatalos jelentés: A magyar királyi államvasutaknak igazgatósága felhívja az utazók közönség figyelmét arra a körülményre, hogy a személykocsikba a törvényerejű vasuti üzletszabályzat 22. §-a értelmében csak annyi podgyászt szabad bevinnie, amennyi a saját ülőhelye felett és alatt elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a kocsik folyosóján podgyászt elhelyezni tilos.

E tilalmak valamennyi kocsiosztályra nézve egyaránt fennállanak és a személyvonat III. osztályu utasaira nézve csak annyiban tétetik kivétel, hogy ezek szerszámokat, tarisznyákat, zsákokban és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat is vihetnek magukkal, melyet a gyalogjárók magukkal szoktak hordani.

Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folyosóin, vagy az ülőhelyeken podgyász helyeztetnék el, ezért a rendes podgyászviteldijak 1 korona póttelékkel felemelve fognak beszedetni s amennyiben erre mód és idő van, az illető podgyászdarab a podgyáskocsiba fog átvitetni.

Már ezentul csak a milliomosok fognak utazhatni?!

Fejszével az anya ellen.

A szatmári kir. ügyészség fogházába tegnap délelőtt a csendőrök be szállítottak egy fiatal, alig 20 éves, beteges kinézésű gyerekmberet, akinek rettenetes bűn terheli a lelkét. Fejszével ment neki tulajdon édesanyjának és két olyan hatalmas csapást mért a fejére, hogy a szerencsétlen asszony alig maradt életben.

Bauman Pálnak hívják az elvetemült legényt, aki Csomaközön özvegy édesanyjával lakott együtt. Egész nap henyélt és özvegy édesanyja tartotta el. Amikor pedig egy kis pénzre tett szert, az volt az első dolga, hogy a kocsmába menjen és addig dorbézoljon, amíg a pénzből telik. Hiábavaló volt édesanyjának kérése, hogy hagyjon fel dorbézolásával és lásson komolyan munka után.

Bauman Pál tegnapelőtt pénzre tett szert. Természetesen, hogy este több barátjával együtt elindult mulatni. Teljesen részegen állított korán reggel haza Baumann. De nem azért, hogy otthon maradjon, leteküdjön és kiadja mámorát, hanem azért, hogy anyjától pénzt kérjen, hogy a mulatozását folytassa.

Baumanné persze megtagadta a kérését és kerekén kijelentette, hogy nem ad egy fillért sem. Borzasztó dühös lett erre a berugott ember, kiment az udvarra, de rövid idő múlva visszatért. A kezében egy hatalmas baltát tartott. Egyszeresen az anyjának ment és ezzel a kiáltással:

— Ha nem adsz pénzt, döggölj meg — kétszer teljes erejéből az asszony fejére sújtott. Baumanné eszméletlenül rogyott össze. Állapota életveszélyes.

A debreczeni Tarka Szinpad.

Szeptemberben nyílik meg.

Egy minden ízében modern és művészi vállalkozás fog Debreczenben szeptember elsejével létesülni. Ez a vállalkozás a «Debreczeni tarka szinpad» címet fogja viselni és művezető igazgatója a rendkívül talentumos és mindenütt csakis előnyösen ismert Berényi Zsiga lesz.

Ez a «Tarka szinpad» teljesen a fővárosi kabarék mintáján fog haladni, azok művészi színvonalától nem fog eltérni, repertoárján szellemes és megnyerő apróságokat és ujdonságokat fog felölelni. Anonkivül egyfelvonásos operettekkel, rövidebb vígjátékokkal és egyéb énekes apróságokkal, táncjelenetekkel fog kedveskedni közönségének.

Nem tartjuk szükségtelemnek fel-említeni azt is, hogy a kabaré műsora teljesen «fehér» lesz s így tehát a debreczeni uri családok kitünő

szórakozó helye is lesz egyuttal.

A kabaré esténként fél kilenc órakor kezdődik és éjjelkor végződik. Reméljük, hogy a debreczeni közönség erkölcsileg is, anyagilag is támogatni fogja a legnagyobb mértékben ezt az érdekes, nívós és főleg — mivel Debreczenben ilyen kabaré nincsen — hézagpótló művészi vállalkozást.

— Nyugdíjas ember pénzbeszedőül felvétetik cím a kiadóhivatalban.

Esküvő a halálos ágyon

Megrendítő jelenet játszódott le a napokban az aradmegyei közkórház nagytermében, mint Aradról jelentik. Egy munkás, aki nemrégiben a kulturalista építkezésénél szerencsétlenül járt s mindmáig súlyos sérüléssel feküdt a kórházban, életének végét érezven, házasságra akart lépni eddigi asszonyával, akivel éveken át közös háztartásban élt és akitől gyermeke is származott. Nem pap jelent meg a kórházban sápadt arcú, réveteg szemű betegek között, hanem az anyakönyvvezető, mégis ez az aktus ünnepélyesebb, lélekemelőbb volt a templomban lefolyt ceremóniáknál. A halálos ágyon feküdt a vőlegény s alig volt már benne élet, alig hogy kiadta mondani a gyöngye igent. Az ifju asszony pedig, aki éjszakakön át virrasztott a súlyos beteg ágyánál, sírva felelt az anyakönyvvezető kérdésére. Vasárnap volt a szomorú, végtelenül bánatos esküvő s szerdán reggel már meg is halt a szerencsétlen ember a kórházban, az asszony pedig, három napos törvényes házasság után, özvegyiségre jutott.

Most csütörtökön történt, hogy Szondy Béla anyakönyvvezetőhöz be állított a kórház egyik alkalmazottja:

Kovács István 23 éves aradi munkás megbizásából jövök — ugymond — és kérem, hogy minél hamarabb jöjjen ki a kórházba, mert egyszerűen betegünk, aki utolsó perceit éli, törvényes házasságot akar kötni feleségével.

Szondy anyakönyvvezető azonnal magához vette az irásokat, elment a kórházba s az egyik ágyon már-már kékülő testtel feküdt Kovács, mellette pedig a felesége sirt, aki éjszakánként férje mellett virrasztott. A kórteremben egy kis oltárfélet rögtönöztek, tananak hívták a két legidősebb beteget és megkezdődött a végtelenül szomorú aktus.

— Házasságra akar ön lépni — kérdezte az anyakönyvvezető — Mezey Rózával? Egy elhaló gyöngye igen volt a felelet. Azután Szondy még sok szerencsét és egészséget kívánt a betegnek, mielőbbi felgyógyulást és hogy gyermekeiben örömet lásson. A szegény munkás könyezve köszönte ezt meg, ezzel véget ért a kórházban a szomorú esküvő. Szerdán reggel aztán Kovács István a kórházban meghalt.

A kiváló és hatékony gyógyítás

SALVATOR

— a hátszékfájásnál, éjszékenél, csukorbetegségnél, vörhenyöl és hurutos bántalmaknál kitünő hatás.

— A kiváló és hatékony gyógyítás

Az albániai forrongás.

Milatt Konstantinápolyban a szenátus általánosságban elfogadta a tiszteket a politikától eltöltő törvényjavaslatot, addig Albániában e parlamenti eseményeknek semmi hatása sem mutatkozik. Az elégedetlen örmények nem térnek vissza a csapataikhoz. Igaz, hogy a számuk legfeljebb ezerre tehető, de állítólag a tiszikarnak legalább nyolcvan százaléka rokonszenvez velük s a mozgalom egyre erősödik. Hir szerint más hadtestek területén is mozgolódás is észlelhető. Azt hiszik, hogy a mozgalmat a legutóbbi választásoknál vereséget szenvedett liberális elenzék szította és táplálja. A renitens katonák és az üldözökre kiküldött csapatok között ma ütközet volt. Az üldözök egyik hír szerint azt a szigorú parancsot kapták, hogy semmi esetre se bocsátkozzanak harcba, de más táviratok viszont arról adnak hírt, hogy a lázongókat alaposan megverték.

Bármint álljanak is a dolgok, nagyon kézenfekvő, hogy a török kormány állása megingott s legalább is részleges kormányválság várható. — Mahmud Sefket hadügyminiszternek — ki eddig erősen állott — pozíciója sem biztos s csak gyöngítheti azt a szenátusban ma tartott beszéde, melyben élesen ellentétbe helyezkedik a liberális entente-tal.

A Titanic katasztrófájának epilógusa

Londonból jelentik, hogy a «Titanic» katasztrófa ügyében kiküldött királyi bizottság harminchat nappi tárgyalás után befejezte a vizsgálatot és a bizottság elnöke, Lord Mersey most a jelentés megírásán dolgozik, amelyet a legközelebbi napokban fognak kihirdetni.

Hogy milyen lesz az ítélet, azt nem csak sir Rufus Isaac koronaügyész beszéde, hanem lord Mersey zárószavai is sejtetik. A főkoronaügyész bebizonyítottak tekinti, hogy a «Titanic» tulságosan gyorsan haladt a jég között, továbbá kevés csónak volt a kéznél és a vízmentes szakaszok elválasztó falainak szerkezete nem volt megfelelő.

Hasonlólag elítélőleg nyilatkozott a koronaügyész a «Californian» parancsnokáról is.

Megállapították, hogy a «Californian»-oné szrevelték a «Titanic» jelzéseit, a hajó kapitánya azonban érthetetlen okokból nem törődött a jelzésekkel, mert sem a távirásait nem ébresztette fel, hogy megtudja a jelzések jelentőségét, sem pedig kötelességét nem teljesítette, hogy a veszélyben forgó hajó segítségére sietett volna.

A koronaügyész beszéde után lord Mersey kijelentette, hogy a hajóépítőknek bizonyos szabadságot kell engedni és a hajószervezetek megítélését esetről-esetre a tengerészeti hatóságra kell bízni. Lord Mersey a koronaügyészhez kérdést intézett az iránt is, vajjon a «Californian» parancsnokának viselkedése és felelőssége szintén vizsgálat alá vonnassék-e? A koronaügyész tagadó válasza után lord Mersey kijelentette, hogy ezt maga sem szeretne volna, mert akkor bűnösnek kellett volna őt találnia.

Maga nagy gazember!

ezt mondta dr. Révi Nándor Balassa Sándorról, «Az Est» debreczeni tudósítójáról, aki képtelenebbnél-képtelenebb rágalomokkal telt tudósításban számolt be «Az Estnek» a debreceni sajtóháborúról. Balassa Sándor, ez a megtévelyezett, rovott multu, rosszlelkű gazember orvtámadó módjára tudósításokat sütögetett el «Az Est»-ben és még két fővárosi lapban, amelyek az első pillanatban hitelt adtak gaz rágalmainak. Kötelességünk megvilágítani a helyzetet és rámutatni arra, hogy kinek a keze munkája az a szennyes főrmedvény, amely tegnap napvilágot látott «Az Est»-ben. Szégyen a debreczeni sajtóviszonyokra, hogy egy ilyen műveletlen, analfabéta alak, akinek egész újságírói működése csak a sajtó leple alatt üzött panamak lebonyolításából állott, — szabadon garázdálkodhat itt Debreczenben. Az «Uj Debreczen» most már kötelességet fog teljesíteni: megszáradítja Debreczen társadalmát ettől az újságíró-parazitától, ettől a panamista álhírlapírótól. Balassa Sándor, leszámolunk Önnel. Ösmerjük gonosz tetteinek egész listáját. Ha van még becsületes újságíró, ha van még becsületes újságíró, — akkor ennek a mihaszna fráternek pusztulnia kell Debreczen társadalmából.

Azt hisszük, hogy a debreczeni közönség előtt nem kell rácafolnunk a Balassa ur rágalmaira.

Elég, ha rámutatunk, hogy ki azoknak a szerzője. Debreczenben mindenki ösmeri az Uj Debreczent e lap hasábjairól, nincs szüksége tehát a közönségnek, hogy ennek a ravaszlelkű, tudatlan és gonosz embernek a «véleménye» alapján hozzon felőlünk ítéletet. Balassa Sándor nem érdemli meg, hogy tisztességes újságíró tollára vegye a nevét.

Az adatok során, amelyeknek leközlését hétfői számunkban részletekkel támogatva megkezdjük, be fogjuk bizonyítani, hogy Balassa Sándor parazitája az újságírásnak és rákfeneje a közéletnek.

Balassa Sándor:

1. közönséges váltócsaló,
2. piszkos panamista,
3. jellemtelen hazug fráter.
4. sikkasztó gazember,
5. erkölcstelen perdita
6. halottrágalmazó hléna,

Ezeket fogjuk tárgyi adatokkal bebizonyítani, hadd lássa Debreczen közönsége, hogy kik rágalmazták az «Uj Debreczen»-t!

Balassa Sándor a «Budapesti Hírlap»-ot és részben «Az Ujság»-ot is felültette gáz rágalmaival. Debreczenben is elsütött ellenünk egy mér-

ges cikket a «Debreczeni Nagy Ujság»-ban, amelynek felelős szerkesztője kijelentette, hogy Balassa ur gázságaival nem azonosítja magát. Így dolgozik Balassa Sándor. Perczel Móricz, a Debreczeni Nagy Ujság szerkesztője, a bennünket támadó főrmedvény megjelenése után a Debreczeni Nagy Ujság szerkesztőségében élesen tiltakozott az ellen, hogy lapját ez a sötét gazember ellenünk használja fel.

Megtisztítjuk Debreczen város közéletét ettől a fekélytől, mely évek óta garázdálkodik itt a tisztességes és becsületes újságírás leple alatt. Szolgálatot teszünk ezzel a közönségnek és a jobb sorsra érdemes debreczeni újságírásnak. Nem a mi ügyünk tőle ez, hanem az itélni tudó, tisztességesen gondolkodó nagy közönségé, melynek érdeklődésére apellálunk ebben a küzdelmünkben.

Hamis papirpénzek Mármarosban

Meggrött a pénzhamistó

Két darab kézzel rajzolt tizkoronás papirpénz fekdtt ma délben az ügyészségi iktatóhivatal asztalán a többi bünjelek között. A körösmezői csendőrség jelentése szerint a hamis pénzek Raptassuk Mihály jabolonczai születésű galiciai embertől származtak. Majdnem a megtévesztésig hasonlatosok az eredeti 10 koronásokhoz.

Junius 26-án Körösmezőn Raptassuk Mihály beállított özv. Zipszen Ferenczné boltjába és a kiszolgáló Zipszen Etel nevű 15 éves leánynak egy darabhamis tizkoronás papírossal fizetett. A boltosné rájött a csalásra és a körösmezői csendőrség bejelentette az esetet. A csendőrök a hamis pénzt bünjelként lefoglalták.

Ugyancsak ez idő tájban egy Pappovics Háfia nevű leány is talált egy hasonló hamis tizkoronás bankót Körösmező egyik utcájában. A csendőrség ezek alapján kezdett nyomozni a hamis pénzek gyártója után és csakhamar meg is lett az eredmény. Ugyanis Ramányik Iván Stefánia jelentést tett a csendőrségnek, hogy a nála albérletben lakó Raptassuk Mihály egy hamis tizkoronással akarta kifizetni a lakását. A kvártélyos asszony elfogadta a hamis pénzt és átszolgáltatta a csendőrségnek. Raptassuk neszét vette a dolognak, hogy a csendőrség a nyomában van és megszökött. Valószínű hogy valahol Galiciában bujdosik.

A hamis pénzeket és a Raptassuk lakásán talált egyéb bünjeleket a csendőrség lefoglalta és a debreceni ügyészségnek átszolgáltatta.

Jóírásu leány kiadóhivatalunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.

HIREK.

Az újságírásnak is

sajnos, megvannak a maga — proletárjai. Amint a szerelemben, a mint a különböző életpályákon, a mint az anyagi javakban nem tudnak némelyek megerősödni, előre haladni, biztos és erős támpontot nyerni, úgy az újságírók között is, — ó, istenem, de mennyire — vannak, akik egész életüket, életük fiatal korát, férfikorát, sőt gyakran ifjúságukat kénytelenek nehéz és — banális szó, de nem bírok ellentállani — «idegölő» munkába szoritani, kénytelenek robotolni, kétségbeesetten dolgozni, testileg és lelkileg is nap-nap után mindinkább összeroppanni... — Miért?! Éppenséggel semmiért.

Hányan vannak olyanok újságírók, akiket sohasem, egy pillanatra sem kapott meg annak a nagyszerű és individuális érzésnek a liktetése, amelynek az újságírás izgató s — ha demorizáló is, de — édes lázában mindenkit elemetaris erővel kellett magával ragadnia, akkor, ha csak percekre is beszívta a szerkesztőségek torró, talán egy kissé exotikusnak kábító levegőjét.

Hányan vannak — éppen az újságírók között — olyanok, a kik az újságírással nem egy intellektuális, egy igazán páratlanul nagyszerű perspektívával elő taró hivatás levegőjét szívják magukban, hanem egy bizonyos alsóbbrendű karikatúráját művelik csupán ennek a hivatásnak akkor, amikor a sajtó nagy nyilvánosságának, bizonyos elvitázhatalanul erős suggestív erejének köpenyegébe takarózza — vagy gyakran egészen elbujvaga gaz já ékaikat s erkölcstelen machinációjukat üzik, mihelyst egy kis haszonra — csakis anyagi haszonra — van kilátásuk.

Mindenesetre ezek az újságírás proletárjai. Csakhamar éppen az újságírás a maga speciális — s némileg a többi foglalkozástól elütő — formáj teremtette meg a proletarizmus egyik ugyancsak speciális s minden más proletarizmustól rikitóan elütő formáját.

Rá kell mutatnunk itt arra a körülményre, hogy az újságírók — par excellence — a jó, vagy akár csak közepes újságírónak is mily evolúcióját a tudásnak, a művészi izlésnek, a tehetségnek, a nátermetségnek kell magában foglalnia.

Bizonyos iskolai képzettség (ez azért fontos, mert általános ismeretekhez juttatja az embert), hosszú, évek során folytatott (és lehetőleg helyes mederben fejlesztett) önképzés, (tehát mint olvasottság, ismeretszerzés a művészetek, sőt tudományok lehetőleg mindenik ágában, ezek nélkül el nem lehet egy újságíró. Ezek nélkül nem emelkedhetik arra a piedesztálra, ahonnan egy igazi újságírónak dig néznie és látnia kell a dolgokat.

Nyelvek tudása — legalább az anyanyelven kívül — két-három idegen nyelvnek az ismerete — ez az, ami az újságírónak bizonyos biztonságot ad minden körülmények között, a mi nélkül az újságíró határozatlanán, félszeggé válik, ami nélkül kénytelen szűk látókörűvé lennie.

A legnagyobb erejének az újságíróknak természetesen az írni tudásban kell lennie. Színesen, érdekesen, gyorsan, határozottan, tárgyilagosan, szépen kell írni. És ne feledjük el, hogy mindezeket kívül még bizonyos ösztönöszerű, kiválasztó és disztigáló érzékek is kell az újságíróknak rendelkeznie, amikor az élet fölszínre dobott nagy és kis eseményeiből megragadja és földolgozza az érdekeset, a nagy közönség érdeklődésére számíthatót s kiselejtezi az érdektelent, az olvasó közönséget minden valóságosság szerint hidegen, közönytől érintőt. Megfelelni, tagadhatatlan, nem mindenkinél lehet. A Luigi Barsinik, pástor Arpádok nem teremhetnek csak úgy garmadával. Nem is erről van most szó. Elvégre is mint minden foglalkozás, úgy az újságírás is legnagyobb mértékben az átlag, a középszerűség embereit hozza napfényre. Ez nem hita, ennek talán így is kell lennie, ez természetes is, ez még nem proletáriánizmus. Proletáriánizmus csak az, ha valaki teljesen tehetség, tudás, izlés és rátermettség nélkül lép erre a pályára, csupán azért, mert ez — mint a szabad pályák általában — rendkívül könnyen megközelíthető. S ha aztán felhasználva ezt az előnyt, tehetség, tudás és rátermettség híján a többi tehetséges és képzett újságíróknak a megértelemével és esetleges ellenlapok minden alapot nélkülöző beszennyezni akarásával igyekszik magát felszínen tartani, mint amiről éppen most volt alkalmunk meggyőződni Debreczenben.

Barna Jenő.

— **Református istentiszteletek.** A református templomokban jun. 7-én prédikálni fognak a következők: a Nagytemplomban Szele György lelkész, Kistemplomban 9 órakor János Zoltán lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész; a Kossuth-utcai templomban Viktor János s.-lelkész, Iszpotály-templomban Boér Károly vallások. lelkész; városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, Csapókeri imaházban Kovács János vallások. lelkész, Homokkerti imaházban Könyves Tóth Kálmán lelkész.

— **A könyv- és papirkereskedők** elhatározták, hogy üzleteiket úgy telen mint nyáron este fél 8 órakor zárják, kivételt képez a szeptember hónap és a karácsonyi szezon.

— **A «tréfa» vége.** Wlajk László 39-es baka szörnyen megjárta a kedvesével, Beck Mária takarítónővel. Volt ugyanis a bakának egy szép értékes aranygyűrűje, melyet bérnaajándékkul kapott. A leánynak megtejtett a gyűrű és «tréfából» az ujjára huzta. Nagyon jól állt az ujján és elhatározta, hogy nem adja vissza a legénynek, akármilyen történések is. A derék hadi azonban nem vette tréfának a dolgot, hanem kedvesét feljelentette a rendőrségen fidegén vagygon elmulajdonítása miatt.

— **Kereskedelmi alkalmazottak gyűlése.** Ma délelőtt 10 órai kezdettel a kereskedelmi alkalmazottak az ipartestület disztermében Simonfy-u. 2. sz. alatt rendkívül fontos, nyilvános gyűlést tartanak. A kereskedelmi alkalmazottaknak saját érdeke, hogy ezen gyűlésen teljes számban jelen legyenek, annál is inkább, mert a holnap életbelépő záróra lesz a gyűlésnek egyik főbb pontja. Mindenki ott legyen!

— **Rekordot javított a király.** Tegnap július 5-én I. Ferencz József nevezetes történelmi rekordidőt döntött meg. Eddig ugyanis Viktória angol királynő uralkodási idejének tartama volt a leghosszabb az egész világon. Viktória királynő ugyanis 63 évi, 7 hónapi és két napi uralkodása után hunyt el 1901. január 22-én s ezzel az uralkodási idő hosszúságát tekintve, rekordot állított áfel a történelemben. Királyunk július 5-én megdönti ezt a nevezetes rekordot, amennyiben azon a napon mint osztrák császár, egy nappal már átlépi Viktória királynő uralkodási idejét. Július 5-én tehát I. Ferencz József osztrák császári uralkodása újabb ritka történelmi nevezetességet nyer s nem valószínű, hogy ezt a különleges nevezetességet más uralkodó valaha tulszárnyalja. A történelemben XIV. Lajosról az van ugyan feljegyezve, hogy 72 éven át viselte a francia koronát. Miután azonban öt éves korában koronázták meg s 18 éves koráig gyámság alatt állott, önállóan csak 54 éven át uralkodott.

— **Aratósztrájk.** Makóról jelentik: Csanádmegyén, Battonyán ma két helyen is sztrájkba léptek az aratók. Bari Imre és Doktor Lajos nagybirtokosok buzavetése az utóbbi hetekben az időjárás következtében megromlott. Az aratók, az előbbi helyen az ötvenen, az utóbbin harmincan látva, hogy keresetük most kevesebb lesz, csak jelentékenyen magasabb árért akartak aratni. A földbirtokosok követeléseiket nem voltak hajlandók teljesíteni és az aratók sztrájkba léptek. A helyszínen azonnal megjelent Elesánszky Kázmér dr. főszolgabíró a csendőrökkel, kik a sztrájkolókat bekisérték a község-házára.

— **Egy női lüg miatt.** Temsek Anna nevelőnő és Nagy Gáborné óvodásnő összeroperletek a fölött, hogy Nagyné fél napi használatra egy inget kért kölcsön a nevelőnőtől és azt nem akarja visszaadni. A harcjas felek dolgába beleszólt a rendőrség és megmagyarázta az óvodásnőnek az «enyim-tied-övé» fogalmát.

— **Egészségtelen kenyér.** Turózi János Varga-kerti lakos a rendőrségen bepanaszolta S. Gy. kereskedőt, aki nyúlós és az egészségre ártalmas kenyeret árusított boltjában.

— **Az elválasztás ideje képezi a család legaggodalmasabb perceit,** — mert ha ilyenkor táplálkozási hiba következtében bélzavar áll elő, úgy a gyermek olykor veszedelemben forog. Ne üljön fel tehát senki hangzatos hirdetéseknek, hanem használjon gyermekénél Phosphatine Fallières tápszert, amely alkalmazhatóság tekintetében páratlan.

— **Automobil-katasztrófa Bécs mellett.** Bécsből jelentik: Frischauer Emil dr., ismert bécsi védőügyvédet Badenből Bécsbe menet az országúton súlyos automobil-szerencsétlenség érte. Dr. Frischauer egy hölgygel tett kirándulást Badentbe s este automobilon igyekeztek hazafelé. Az országút egy éles kanyarulatánál az automobil egy teherkocsival került szembe. Nem volt idő elkerülni a veszedelmet: a teherkocsi kereké az automobilba akadt. A sebesen haladó automobil többször felborult, a benne ülők magas ívben repültek ki az országútra. Frischauer és kísérője súlyos sérüléseket szenvedtek, automobilon vitték be őket egy bécsi kórházba.

— **Merénylet egy löportorony ellen.** Olmützből jelentik: Hétfőről keddre virradó éjszaka, kevéssel éjfél után, Byszován, Olmütz mellett ismeretlen tettesek merényletet kíséreltek meg a katonai löportorony ellen. Minthogy ezek a támadások a monarchia területén az utóbbi hetekben ugyszólván napirenden vannak, alapos a gyanu, hogy tervszerű merényletsorozatról van szó, melynek célja a monarchia löszerkészletének csökkentése. Az említett éjszakán két férfi igyekezett behatolni a byszovai löportoronyba, azzal a szándékkal, hogy a tornyot telobbantsák. Az őrtálló katona azonban észrevette a két gyanus lért és rájuk kiáltott. Azok menekültek és közben revolverrel több lövést tettek az őre, aki szintén puskalövéllyel válaszolt. A fegyverdrrenésre kirohant az egész őrség, de ezalatt a sötétben elugrott a két merénylő.

— **A fővároson átutazóknak** legalmasabb Aczél «Excelsior szállodája» mindkét pályaudvar közelében. Budapest legújabb és legmodernebb szállodája. Villamos közlekedés minden irányban. Szobák angol reggelivel naponta már 5 koronától kaphatók.

— **Fényképezeti készülékek** műkedvelők részére. Ajánljuk mindenkinek, aki a fényképezést, ezt az elsőrangú, szép sportot megakarják tanulni, hogy úgy fényképező gépet, mint hozzávajo cikkeket az 1854. év óta fennálló elősmert, régi, jönevű A. Moll. cs. és kir. udvari szállító cégtől, Wien, I. Tuchlauben 9. szerezze be és kérje e cégnek illusztrált árjegyzékét, melyet készséggel megküldenek mindenkinek.

— **A lelketlen kocsis.** Papp Károly berkocsi tulajdonos T. M. nevű hajtólegénye gazdája távollétében a reá bizott lovakat úgy meghajtotta, hogy azok belebetegedtek. Papp Károly berkocsitulajdonos állatkinzás miatt kéri a lelketlen kocsis elen az eljárás megindítását.

Faképnél hagyott

völegény szomorú története.

Furcsa kis híreske húzódik meg a rendőri ügynevezett «sajtókönyv» mai közleményei között. Ebből valami szenzációs dolgot lehetne kanyarítani, kibővítve részletekkel és a helyzet-komikum aláfestésével. A rendőrség a maga száraz, hivatalos nyelvezetével elmondja, hogy menyire megjárta Nagy József nyugalmazott tanító, aki egy kissé későn gondolta rá magát a házasságra és nála jóval fiatalabb felesége az esküvő előtt egy cigánynyal a faképnél hagyta és a házban található összes elvihető tárgyakat magával vitte.

Nagy József nyugalmazott tanító a Csillag-utca 46. szám alatt lakik. Ugy gondolkodott, hogy «őreg ember nem vén ember» és részánia magát, hogy megházasodik. Meg is történt az eljegyzés annak rendje és módja szerint. Abri Imának hívják a menyasszonyt, aki úgy mutatta, hogy szereli a völegényét. Közeledett a várva-várt boldogság. Az esküvőt a napokban már meg is tar-

tották volna. A völegény tegnap elutazott Bökönybe, hogy onnan hozzon két tanut a polgári esketéshez. A magukra hagyott menyasszonyok ilyen esetekben rendszerint epedni és vágyakozni szoktak és sürű sóhajtások közepette számlálgatják a napokat és órákat, melyek a boldog nászészakától elválasztják. Abri Irma azonban mást tett. A boldog völegény távollétében összeszedte a lakásban levő összes ágyneműket és tehérműeket, a völegény által vett ékszerket, a menyasszonyi stafirungot és ezekkel megszökött. Természetesen nem egyedül, mint az már ilyenkor magától értetődik. Egy füstös képű cigánynyal ugrott meg és most isten tudja, hol, melyik berekben turbékolnak. A keservesen megcsalatott völegény elkeseledésében mit tehetett? Panaszt tett a rendőrségen.

Sikkasztó tőzsdejátékos.

A Schlesinger és Polakovicz budapesti gabonakereskedő cég ujverbászi megbízottja, Hegel Károly 52.000 koronát sikkasztott a cég pénzéből. Ugy látszik, hogy Hegel a tőzsdén spekulált és itt vesztette el a pénzt.

Hogy a veszteséget burkolja, csaláshoz folyamodott. Előbb huszonegy vagon tengerit, melyet nem is vásárolt meg, két ízben adott el és mindkét helyről fölvette a tengeri értékét megbízója, a cég nevében. A sikkasztást a cég egyik ujverbászi tisztviselője fedezte fel és táviratilag értesítette a budapesti törzsházat. Hegel a kár megtérítésére július 1-ig kért halasztást, de ekkor is kénytelen volt kijelenteni, hogy nem tudja megtéríteni a sikkasztott összeget. Hegel letartóztatása minden percben várható.

Hartil Lujza ügye.

Hartil Lujza ügyében a kir. ügyészség átvette a vad képviselést.

Az ügyészséget dr. Petrovai ügyész megbízott fogja képviselni.

A vádirat becsületsértéssel vádolja Hartil Lujzát.

A védelem részéről dr. Eckmann munkácsi ügyvéd beidézette báró Henneberg kassai vezérkari ezredes és ezenkívül egy egész sereg polgári tanu kihallgatását kéri arra nézve, hogy Hartil Lujza jogos felháborodásában követte el az inzultust.

A per tárgyalása július 11-én, csütörtökön, délelőtt 8 órakor lesz. A védőügyvéd a bűnvádi perrendtartás értelmében, tekintettel a tárgyalás fontosságára, hites gyorsíró kiküldését kérte, amit a bíróság meg is engedett.

Az üdvözlő levelek és sürgönyök százával érkeznek Hartil Lujzához, többek között Frankfurtból, Brémából, Berlinből, Kölnből és Párisból jötték sürgönyök.

Bécsből báró Schiessl, a kabinetiroda főnökének egyik rokona üdvözölte Hartil alezredesét és leányát.

A chalice.

Mózes törvénye és a váltótörvényszék

Érdekes ügyet tárgyalt a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék. Az orthodox zsidó vallás egy elavult és a mai világba bele nem illeszkedő törvénye, s ennek kijátszása foglalkoztatták a törvényszéket váltóper formájában.

W. S. özvegyasszony és W. N., a sógora volt a per szereplője. Az özvegy beperelte a sógorát, mert nem akarta feleségül venni, s mert a házasság biztosítására adott ezer koronás fedezeti váltót nem fizette neki ki. Az özvegy furcsa igénye Mózes azon törvényén alapszik, hogy az elhalt férj fiúve köteles elvenni az özvegyen maradt asszonyt. Ez az úgynevezett chalice, mely az orthodox zsidóság körében ma is érvényben van, s igen különös helyzetekbe sodorja az özvegy asszonyokat. Szól pedig ez a szabály, Mózes V. könyvé (általános törvénykönyv) XXV. részének 5. és 6. pontja a következőképpen:

5. Ha az atyafiak együtt lakandának és meghaland egy közülök és annak fija nem lejend: a megholtnak felesége ne menjen házasságra idegen férjhez; hanem a megholtnak rokonsága menjen' bé hozzá és vegye el ötlet feleségül magának és atyafiuságot szerezzen vele.

6. És az ő elsőszülöttét, az ő megholt atyafiának nevére nevezze, hogy annak neve el ne töröltessék az Izrael népe közül.

Hogy itt atyafi, illetőleg rokonság aatt csakugyan sógorat kell érteni, az kitűnik az újszövetségi Máté evangélista könyve XXII. részének 24. pontjából, mely így szól:

24. Ezt mondván: Mester! Mózes ezt parancsolta: Hogyha valaki meghaland magzatok nélkül, annak atyafia elvegye az ő feleségét, mint sógorasszonyt és az ő megholt atyafiának magot támasszon.

A jelen esetben az özvegy még menyasszony korában úgy biztosította magának a sógorát jövőd férjül, hogy reverzálist kért tőle s arra az esetre, ha nem venné feleségül, ezer koronás váltót. Az asszony özvegy lett, de a sógor nem volt hajlandó feleségül venni. Erre az asszony beperelte. A törvényszék a keresetnek nem adott helyeit, s a sógor kötelezettségét nem ismerte el, ilyenformán az ezer koronát az özvegy nem kapta meg.

Ezre azonban az ügynek nincsen vége. Ha a sógor «nem ad chalicát» az özvegynek, ami a peres eljárás után nagyon valószínű, úgy az többé nem mehet férjhez. Chalicát adni annyit jelent, mint olyan ceremóniának alávetni magát, melynek révén az özvegy visszanyeri szabadságát s ismét férjhez mehet. Ha ugyan valamely sógor nem hajlandó az asszonyt elvenni, bizonyos megáláztatásnak kell kitennie magát. Gyülekezet előtt az özvegy elé járul a sógor, leveti az asszony cipőjét, melyet ez a férfihez vág, azután pedig szembe köpi. Ha azonban megkötö magát a sógor és nem ad chalicát, úgy az asszony örökre özvegy marad.

Ezért gyakran megtörténik, hogy a vallási törvényt a férfiak kibeszé-

nálják s nehéz pénzekkel zsarolják meg a férjhez vágyódó asszonyokat. Pláne, ha a férfi hajlandó a házasságra s mégis neki kell chalicát adni, akkor kell csak fizetni az asszonyoknak.

Némely helyeken divatozik csupán, hogy az asszony kér biztosítékot a sógortól. Ilyen a mostani ügy is, melyben azonban ismét csak az özvegy járt rosszul. A nőkre nézve mindenképpen rossz ez a chalice!

A felelős szerkesztő távollétében

A szerkesztőért felelős Voith György.

HASZNÁLJON! Szaggatás, fejfájás, oldalsó fájdalom, hátsó- és derékfájdalmak ellen Dr. Borovszky-féle most már kellemes szaga

BOROLINT

Ára 80 fillér, próbatüveg 50 fillér.

Mosakodásra: szépítő és a legjobb fertőtlenítő

Borolin-szappant.

Ára 30 és 80 fillér.

Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

Borolin-cukorkát.

Ára 20 és 40 fillér.

Kapható az ország nagyobb gyógyszertáraitban és drogériáiban.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ** gyógyszerészeknél, **KÖZPONTI DROGÉRIÁBAN,**

DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ és BÉLA, NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál; — **Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerésztárban. — **Földesen: WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Viszontelárusítók kerestetnek! — Kérjen ingyen használati utasítást! Próbátüveg állatorvosoknak ingyen

Központi Borolin-Főraktár Budapest, II. Margit-rakpart 45. szám.

Amerikai Parti Áruház

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árukat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek.

- Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
- Finom fehér " " " 2.—
- Férfi gallérok " " " —.18
- " sapkák " " " —.50
- Fü és leány szalmakalapok " " " —.30
- Finom női batist és zefir blousok " " " 2.—
- Finom női selyem blousok " " " 3.—
- Férfi nadrágtartók " " " —.50
- Kész pongyolák minden kivitelben " " " 4.30
- 2 méter szerb vászon " " " —.22
- Selyem sálak minden elfogadható áráért

Tisztelettel Löwenheim Albert.

HÁRSFALVA gyógyfürdő klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és távírda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1 — szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. ózondus hársfa és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő belégző termék (Inhalatorium), savanyúvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvíze kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehézlégzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakkór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál Hársfalva, Bereg megye.

a fürdőigazgatóság.

Előnyömdák, kézimunka-kereskedők.

Legdivatosabb és legszebb sablonok a meglepő olcsó áron szállít **Gottlie Gyula** sablongyáros, Budapest, IV. Váci-utca 8. Kérjen választás végett sablonokat,

Mütrágya

a gazda kincse!

Superfosfát Chillisáletrom
Kálicsuperfosfát Kénsavas ammoniak
Thomossalak Trágyagyepsz
Kálics, Kainit Száritott feká.
Valamennyi mütrágyafajok waggonszámra és mázsaszámra megrendelhetők

Moder építőanyagok

Cement Kavics
Mész Gipsz
Waggonszámra és kisebb mennyiségben jutányos áron megrendelhetők!

Waggonhiány!

már most mutatkozik indokolt, ha

SZÉN ÉS KOKSZ

szükségletét most fedezi.

KLÁR ANDOR

Ipar- és Kereskedelmi Részvénytársaság
DEBRECZEN, Piac-u. 77.
Telefon 445. szám.

Raktárak: Margit-fürdőtelep.
Telefon 356. szám.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszahozására legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Folgar Gyula gyógyszerár

Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER

SAVANYÚVIZ

széles leletesség
hajlól; a pusztán
gránitkiből

Itakad.

Főbb epidémiánál lényesen bevált.

Szent László (Püspök) hévviz-gyógyfürdő.

Nagyvárad mellett, Datis István fürdőbőrli kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságban. Május-augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hirtű 41° C. meleg természetes hévviz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző borbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Nagy Ignác.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 korona 60 fill. és 8 korona kóst váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdön és 13 kádfürdön kívül mórforrók is vannak rendszeresítve. Ujjonnan épült uszoda uszás tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. — Elsőrendű kitűnő zenekar. Telefonösszeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérliő saját vezetése alatt. Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

NYILT-TÉR

Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2:60., Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsöt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buváriatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémét a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fil. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Ercsey Gábor gyógytárakban.

Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (neuheimi) fürdők.

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, h'lyag- és a méh hurutos bántalmalnál, máj- és lépbajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vizgyógyintézeti kezelés masszázás, svéd torna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványviz. mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz haznál is használható és üdítő kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

prospektust hívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb házszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: **Mihalovits Jenő** gyógyszerésztárában **Debreczen.**

Miért

Ne fogadjunk el Má-à-ást!!!

csak Óriás

FEDÁK Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy mas doboz 30 fillér-ért ebben a dráa világban az egyedüli olcsóság

VILLANY

Csillárok a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig jutányosan beszerezhetők Továbbá mindentféle felszerelési cikkek, valódi Dr. JUST WOLFRAMGÖK 16-50 gyertyafényig Kor. 1.50

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Piac-utcai barak.

Telefon 168. Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. **Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér**

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kéri.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kéz- kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSU és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközölhetnek.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horvitz Zsigmond papírúru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérjével kapható Biró Pálnak miképercsi országút mellett eső kertgazdaságban.

CSINOSAN butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LÉPCSŐHÁZI bejárattal kisebb butorozott szoba közel a tóterhez azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

PORTÁLT veszek, 6—8 méter széleket, jót. Piac-utca 15., irodában.

ONT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végeit heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanna-vász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zemlinner Arthur, Háyvan-u. 17.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérért.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Steinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezni a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Értekezni Wiener Adófaál Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejáró egész napra könyvvel jelentkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közti.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal béléphet. Eötvös utca 64.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket rektáron tart Bálint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalják.

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmagasabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen minta fájdalom-csillapító bedörzsöléshez készített, csusz és a meg-hűléségyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Pó-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keziyü, ritikül, arcfátyo, harisnya és

párisi ujdonságokban

Szliács aczélfürdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig. Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, háterincz és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. NÁDOSSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. az Fürdőigazgatóság, Szliácsra (Zólyom-megye).

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerekémia a hazilasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütopora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden esomagon. Kapható minden élelmszer-üzletben, valamint drogériában. Vények ingyén.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Higienikus ujdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orvosiilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatanként 6 és 8 K. „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatanként 10 és 12 K. Ezen új és modern technika szerint készült óvszerkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat te-lülműlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. — Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapított 1878.

Telefon 13—78.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes térfelcsabítás (szél, szél és mellény) olcsón, csak	1 szelvény 7 kor.
	1 szelvény 10 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú térfelcsabítás (szél, szél és mellény) olcsón, csak

Siegel-Imhof Brünn.

Itt találja meg a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegességek, az összes eddigi gyártmányokat te-lülműlják. Kaphatók kizárólag az alanti cégnél.

Amennyiben a megrendeléshez szükséges a szelvények elvételéhez kérem, hogy a megrendeléshez csatolja a szükséges pénzt, melyet a megrendeléshez csatolva kell elküldeni. A megrendeléshez csatolva kell elküldeni a szükséges pénzt, melyet a megrendeléshez csatolva kell elküldeni.

